

Захист прав інтелектуальної власності

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

на 2022-2023 н.р.

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>13 Механічна інженерія</i>
Спеціальність	<i>132 Матеріалознавство</i>
Освітня програма	<i>Інжиніринг та комп'ютерне моделювання в матеріалознавстві; Нанотехнології та комп'ютерний дизайн матеріалів</i>
Статус дисципліни	<i>обов'язкова</i>
Форма навчання	<i>очна(денна), заочна</i>
Рік підготовки, семестр	<i>3 курс, осінній (5-й) семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>2 кредити ЄКТС/60 годин (18 год. - лекції, 18 год.- практичні заняття)</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Залік, МКР</i>
Розклад занять	http://roz.kpi.ua/
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>Лектор, практичні: к.ю.н. Дмитренко Вікторія Вікторівна dmytrenko.viktoriaa@lil.kpi.ua</i>
Розміщення курсу	<i>Campus, Classroom</i>

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

В умовах постійного динамічного розвитку суспільства результати інтелектуальної, творчої діяльності мають вагомим значенням. Економічний розвиток країни перебуває в тісній залежності від комерціалізації об'єктів права інтелектуальної власності, трансферу технологій. Разом з тим, успішні результати інтелектуальної, творчої діяльності можуть бути об'єктами зазіхань конкурентів. Тому необхідною є належна охорона та захист прав інтелектуальної власності.

Опановуючи курс «Захист прав інтелектуальної власності» здобувачі вищої освіти отримають знання про види об'єктів права інтелектуальної власності, можливих суб'єктів права інтелектуальної власності та зміст їх прав, а також про поняття, підстави, форми, способи захисту прав інтелектуальної власності на різні об'єкти права інтелектуальної власності.

Навчальна дисципліна забезпечує розвиток soft skills, що сприяють гармонійному розвитку особистості та висококваліфікованого фахівця.

Метою дисципліни, керуючись освітньо-професійною програмою першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 132 Матеріалознавство, є формування у студентів здатностей:

Освітня програма «Інжиніринг та комп'ютерне моделювання в матеріалознавстві»

Загальні компетентності (КЗ):

КЗ.02 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

КЗ.05 Здатність приймати обґрунтовані рішення.

КЗ.13 Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного, демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.

Спеціальні (фахові) компетентності (КС):

КС.13 Здатність враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні та комерційні міркування, що впливають на реалізацію технічних рішень.

Освітня програма «Нанотехнології та комп'ютерний дизайн матеріалів»

Загальні компетентності (КЗ):

КЗ. 2 Здатність застосування знань у практичних ситуаціях.

КЗ. 4 Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми

КЗ.11 Здатність працювати в команді.

КЗ.13 Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного, демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.

Спеціальні (фахові) компетентності (КС):

КС.13 Здатність враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні та комерційні міркування, що впливають на реалізацію технічних рішень.

Предмет навчальної дисципліни – законодавчі, правозастосовчі, доктринальні положення щодо захисту прав інтелектуальної власності.

Програмні результати навчання:

Освітня програма «Інжиніринг та комп'ютерне моделювання в матеріалознавстві»

ПРН 4 Передавати свої знання, рішення та підґрунтя їх приймання фахівцям і не спеціалістам в ясній і однозначній формі.

ПРН 18 Виявляти, формулювати і вирішувати матеріалознавчі завдання відповідно до спеціальності із врахуванням впливу нетехнічних (суспільство, здоров'я і безпека, охорона навколишнього середовища, економіка, промисловість) обмежень.

Освітня програма «Нанотехнології та комп'ютерний дизайн матеріалів»

ПРН 4 Передавати свої знання, рішення та підґрунтя їх приймання фахівцям і не спеціалістам в ясній і однозначній формі.

ПРН 18 Виявляти, формулювати і вирішувати матеріалознавчі завдання відповідно до спеціальності із врахуванням впливу нетехнічних (суспільство, здоров'я і безпека, охорона навколишнього середовища, економіка, промисловість) обмежень.

Завданням дисципліни є формування таких результатів навчання:

- знання та розуміння підстав, форм, способів захисту прав інтелектуальної власності на різні об'єкти права інтелектуальної власності;
- вміння розмежовувати поняття «охорона» та «захист» прав інтелектуальної власності;
- вміння орієнтуватися в питаннях охорони та захисту прав інтелектуальної власності на практиці;
- розуміння стратегії комплексної охорони об'єктів права інтелектуальної власності з метою недопущення порушення прав інтелектуальної власності.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Навчальна дисципліна передуює вивченню дисциплін циклу професійної підготовки.

3. Зміст навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назви розділів і тем	Кількість годин			
	Всього	у тому числі		
		Лекції	Практичні	СРС
1	2	3	4	5
Розділ 1. Загальні положення про інтелектуальну власність та захист прав інтелектуальної власності				
Тема 1.1. Основи інтелектуальної власності та захисту прав інтелектуальної власності	10	4	4	2
Тема 1.2. Юрисдикційна форма захисту прав інтелектуальної власності	10	3	3	4
Тема 1.3. Неюрисдикційна форма захисту прав інтелектуальної власності	4	1	1	2
Разом за розділом 1	24	8	8	8
Розділ 2. Захист прав інтелектуальної власності на окремі результати інтелектуальної, творчої діяльності				
Тема 2.1. Захист прав інтелектуальної власності на об'єкти авторського права та суміжних прав	8	2	2	4
Тема 2.2. Захист прав інтелектуальної власності на об'єкти патентного права та промислові зразки	8	2	2	4
Тема 2.3. Захист прав інтелектуальної власності на торговельні марки	8	2	2	4
Тема 2.4. Захист прав інтелектуальної власності на комерційні найменування та географічні зазначення	6	2	2	2
Тема 2.5. Захист прав інтелектуальної власності на комерційну таємницю та ноу-хау	6	2	2	2
Разом за розділом 2	36	10	10	16
Всього годин	60	18	18	24

Заочна форма навчання

Назви розділів і тем	Кількість годин			
	Всього	у тому числі		
		Лекції	Практичні	СРС
1	2	3	4	5
Розділ 1. Загальні положення про інтелектуальну власність та захист прав інтелектуальної власності				
Тема 1.1. Основи інтелектуальної власності та захисту прав інтелектуальної власності	7	1	-	6
Тема 1.2. Юрисдикційна форма захисту прав інтелектуальної власності	8	1	-	7

Тема 1.3. Неюрисдикційна форма захисту прав інтелектуальної власності	8	1	-	7
Разом за розділом 1	23	3	-	20
Розділ 2. Захист прав інтелектуальної власності на окремі результати інтелектуальної, творчої діяльності				
Тема 2.1. Захист прав інтелектуальної власності на об'єкти авторського права та суміжних прав	7	1	-	6
Тема 2.2. Захист прав інтелектуальної власності на об'єкти патентного права та промислові зразки	9	1	1	7
Тема 2.3. Захист прав інтелектуальної власності на торговельні марки	9	1	1	7
Тема 2.4. Захист прав інтелектуальної власності на комерційні найменування та географічні зазначення	6	-	-	6
Тема 2.5. Захист прав інтелектуальної власності на комерційну таємницю та ноу-хау	6	-	-	6
Разом за розділом 2	37	3	2	32
Всього годин	60	6	2	52

4. Навчальні матеріали та ресурси

Для успішного вивчення дисципліни достатньо опрацювати навчальний матеріал, який викладається на лекціях, а також ознайомитись з:

Базова література:

1. Право інтелектуальної власності: підручник / за заг. ред. С.Б. Булеци, О.І. Чепис. Ужгород: РІК-У, 2019. 488 с. (бібліотека Університету);
2. Право інтелектуальної власності: підручник / за заг. ред. О.І. Харитонової. Київ: Юрінком Інтер, 2019. 539 с. (бібліотека Університету);
3. Інтелектуальна власність та авторське право: навчальний посібник/ І.М. Чістякова та інші. Київ: Каравела, 2019. 203 с. (бібліотека Університету).

Додаткова література:

1. Дмитренко В. В. Щодо можливості віднесення фізичних осіб до суб'єктів права інтелектуальної власності на торговельну марку. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 4. С. 132-135. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/47524>; URL: http://www.lsej.org.ua/4_2022/28.pdf
2. Дмитренко В.В. Про регулювання відносин щодо співіснування торговельних марок. *Створення, охорона, захист і комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності*: матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (КПІ ім. Ігоря Сікорського, м. Київ, 26 квітня 2022 р.). Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. С. 62-67. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/47812>
3. Дмитренко В. В. Щодо можливості віднесення майнових прав інтелектуальної власності до спільної сумісної власності подружжя. *Право і суспільство*. 2022. № 2. С. 50-56. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/47525>; URL: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2022/2_2022/8.pdf
4. Дмитренко В.В. Щодо зловживання майновими правами інтелектуальної власності на митному кордоні. *Захист прав людини в умовах суспільних трансформацій*: матеріали круглого столу (КПІ ім. Ігоря Сікорського, м. Київ, 8 жовтня 2021 р.). Київ: КПІ імені Ігоря Сікорського, 2021. С.92-95. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/47527>
5. Dmytrenko V. V. Artificial intelligence in the system of intellectual property right objects. *Legal education and science as the need of the hour: new European challenges*: International scientific conference (Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa Wewnętrznego w Łodzi, Łódź, the Republic of Poland, October 8-9, 2021). Łódź, the Republic of Poland: "Baltija Publishing", 2021. P. 84-86. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/47577>
6. Дмитренко В. В. Механізм охорони права на ноу-хау. *Часопис цивілістики*. Випуск 37. 2020. С.82-87. URL: <http://chascyvil.onua.edu.ua/index.php/chc/article/view/354/348>

7. Посібник для суддів з інтелектуальної власності /І.М. Бенедисюк та ін. К.: К.І.С., 2018. 424 с. URL: http://www.nsj.gov.ua/files/1541665727IntelProperty_Handbook_.pdf
8. Сорока Н. Авторське право і суміжні права в інформаційному суспільстві: європейський досвід. Х.: Право, 2019. 334 с.
9. Судова практика Суду Європейського Союзу у сфері інтелектуальної власності. К.: Твінінг, 2016. 220 с. (електронний ресурс). URL: https://www.businesslaw.org.ua/wp-content/Intel_prop_book_web.pdf

Нормативно-правові акти:

1. Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
2. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23 грудня 1993 р. № 3792-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text>
3. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі: Закон України від 15 грудня 1993 р. № 3687-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12#Text>
4. Про охорону прав на промислові зразки: Закон України від 15 грудня 1993 р. № 3688-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3688-12#Text>
5. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг: Закон України від 15 грудня 1993 р. № 3689-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12#Text>
6. Про правову охорону географічних зазначень: Закон України від 16 червня 1999 р. № 752-XIV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/752-14>
7. Про охорону прав на компонування напівпровідникових виробів: Закон України від 5 листопада 1997 р. № 621/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/621/97-%D0%B2%D1%80#Text>
8. Про охорону прав на сорти рослин: Закон України від 21 квітня 1993 р. № 3116-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3116-12#Text>
9. Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності: постанова Пленуму Вищого господарського суду України від 17 жовтня 2012 р. № 12. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0012600-12#Text>

Міжнародні нормативно-правові акти:

1. Конвенція про заснування ВОІВ від 14.07.1967 р. URL: <https://me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=192fcf0a-3450-4e4e-8eea-541f65d7570b&title=MizhnarodniDogovori-AdministrativniFunktsiiYakikhVikonuVoiv> (дата звернення: 15 серпня 2022 р.)
2. Паризька конвенція про охорону промислової власності від 20.03.1883 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_123#Text (дата звернення: 15 серпня 2022 р.)
3. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів від 09.09.1886 р. (доповнена Паризьким актом від 24.07.1971 р. зі змінами від 02.10.1979 р.) URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_051#Text (дата звернення: 15 серпня 2022 р.)
4. Всесвітня конвенція про авторське право від 06.09.1952 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_052#Text (дата звернення: 15 серпня 2022 р.) (*Женевська конвенція*)
5. Договір ВОІВ про авторське право від 20.12.1996 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_770#Text (дата звернення: 15 серпня 2022 р.)
6. Маракешський договір (*щодо осіб з порушенням зору*) від 27.06.2013 р. URL: <https://www.wipo.int/treaties/en/ip/marrakesh/index.html> (дата звернення: 15 серпня 2022 р.)
7. Міжнародна конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення від 26.10.1961 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_763#Text (дата звернення: 15 серпня 2022 р.) (*Римська конвенція*)
8. Конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їх фонограм від 29.10.1971 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_124#Text (дата звернення: 15 серпня 2022 р.) (*Женевська конвенція*)
9. Договір ВОІВ про виконання і фонограми від 20.12.1996 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_769#Text (дата звернення: 15 серпня 2022 р.)
10. Конвенція про розповсюдження несучих програми сигналів, що передаються через супутники від 21.05.1974 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_250#Text (дата звернення: 15 серпня 2022 р.) (*Брюссельська конвенція*)
11. Пекінський договір про аудіовізуальні виконання від 24.06.2012 р. URL: <https://www.wipo.int/treaties/en/ip/beijing/index.html> (дата звернення: 15 серпня 2022 р.)
12. Договір про патентну кооперацію від 19.07.1970 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/895_001#Text (дата звернення: 15 серпня 2022 р.) (*PCT*)

13. Договір про патентне право від 01.06.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/895_002#Text (дата звернення: 15 серпня 2022 р.) (*PLT*)
14. Страсбурзька угода про Міжнародну патентну класифікацію від 24.03. 1971 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/999_001#Text (дата звернення: 15 серпня 2022 р.) (*Угода про МПК*)
15. Гаазький Акт Гаазької угоди про міжнародну реєстрацію промислових зразків від 28.11.1960 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_132#Text (дата звернення: 15 серпня 2022 р.)
16. Женевський Акт Гаазької угоди про міжнародну реєстрацію промислових зразків від 02.07.1999 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_601#Text (дата звернення: 15 серпня 2022 р.)
17. Локарнська угода про заснування Міжнародної класифікації промислових зразків від 08.10.1986 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_b07#Text (дата звернення: 15 серпня 2022 р.)
18. Будапештський договір про міжнародне визнання депонування мікроорганізмів з метою патентної процедури від 28.04.1977 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_039#Text (дата звернення: 15 серпня 2022 р.)
19. Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків від 14.04.1891 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_134#Text (дата звернення: 15 серпня 2022 р.)
20. Протокол до Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків від 28.06.1989 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_583#Text (дата звернення: 15 серпня 2022 р.) (*Мадридський протокол*)
21. Ніщцька угода про Міжнародну класифікацію товарів і послуг для реєстрації знаків від 15.06.1957 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_066#Text (дата звернення: 15 серпня 2022 р.)
22. Віденська угода про заснування Міжнародної класифікації зображувальних елементів знаків від 12.06.1973 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_h33#Text (дата звернення: 15 серпня 2022 р.)
23. Договір про закони щодо товарних знаків від 27.10.1994 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_102#Text (дата звернення: 15 серпня 2022 р.) (*TLT*)
24. Сінгапурський договір про право товарних знаків від 27.03.2006 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_h54#Text (дата звернення: 15 серпня 2022 р.)
25. Найробський договір про охорону Олімпійського символу від 26.09.1981 р. URL: <https://www.wipo.int/treaties/en/ip/nairobi/index.html> (дата звернення: 15 серпня 2022 р.)
26. Лісабонська угода про захист зазначень місця походження виробів та їх міжнародної реєстрації від 31.10.1958 р. URL: <https://www.wipo.int/treaties/en/registration/lisbon/index.html> (дата звернення: 15 серпня 2022 р.)
27. Мадридська угода про санкції за неправдиві та неправильні позначення походження виробів від 14.04.1891 р. URL: <https://www.wipo.int/treaties/en/ip/madrid/index.html> (дата звернення: 15 серпня 2022 р.)
28. Міжнародна конвенція з охорони нових сортів рослин від 02.12.1961 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_856#Text (дата звернення: 15 серпня 2022 р.)
29. Женевський договір про міжнародну реєстрацію наукових відкриттів від 07.03.1983 р. URL: https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_279.pdf (дата звернення: 15 серпня 2022 р.)
30. Вашингтонський договір про інтелектуальну власність по відношенню до інтегральних мікросхем (1989 р.) URL: <https://www.wipo.int/treaties/en/ip/washington/index.html> (дата звернення: 15 серпня 2022 р.) (*не вступив в силу*)
31. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності від 15.04.1994 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/981_018#Text (дата звернення: 15 серпня 2022 р.) (*Угода TRIPS*).
32. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Міжнародний документ від 27.06.2014. Набрання чинності від 1.09.2017. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text (дата звернення: 15 серпня 2022 р.)

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний сайт Всесвітньої організації інтелектуальної власності: <https://www.wipo.int/portal/en/index.html>
2. Офіційний сайт EUIPO: <https://euipo.europa.eu/>
3. Офіційний сайт Міністерства економіки України: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
4. Офіційний сайт ДП «Український інститут інтелектуальної власності» («Укрпатент») – <https://ukrpatent.org/uk>

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

В межах вивчення навчальної дисципліни протягом семестру заплановано проведення лекційних та практичних занять. Навчальним планом передбачено виконання модульної контрольної роботи.

Проведення лекційних занять здійснюється з використанням комплексу методів, зокрема проблемного (дозволяє знайти рішення, набути нових знань на основі відомих фактів), частково-пошукового (дозволяє прийти до висновку на основі часткових даних, неповної інформації), а також словесного (розповідь, пояснення, бесіда, дискусія, що дозволяє залучити аудиторію до активної участі у лекції), наочного (презентації, інший наочний матеріал) та інших методів. Проведення практичних занять здійснюється за допомогою практичних, наочних, словесних, проблемних, частково-пошукових та інших груп методів. Серед методів навчання за характером логіки пізнання використовуються аналітичний, індуктивний, дедуктивний, традуктивний методи.

З метою формування компетентностей та програмних результатів навчання, навчальний процес здійснюється з використанням, зокрема, експрес-опитування за темою заняття, обговорення судової практики, аналіз правових кейсів, вирішення правових ситуацій, тестування.

Денна форма навчання

Назва теми лекції та перелік основних питань (завдання на СРС)
<p>Тема 1. 1 Основи інтелектуальної власності та захисту прав інтелектуальної власності (4 год.)</p> <p>Поняття права інтелектуальної власності. Система об'єктів права інтелектуальної власності, критерії їх охорони, строки чинності майнових прав інтелектуальної власності. Охоронні та реєстраційні документи у сфері інтелектуальної власності. Суб'єкти права інтелектуальної власності та зміст їх прав. Загальні положення про захист прав інтелектуальної власності.</p> <p>Завдання на СРС:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Як Ви розумієте поняття «інтелектуальна власність» та «творча діяльність»? Чи є ці поняття тотожними? Відповідь обґрунтуйте та наведіть приклади. 2. Як Ви розумієте поняття «охорона права» та «захист прав». Чи є ці поняття тотожними? Відповідь обґрунтуйте та наведіть приклади.
<p>Тема 1. 2. Юрисдикційна форма захисту прав інтелектуальної власності (3 год.)</p> <p>Судовий захист прав інтелектуальної власності. Основні способи захисту. Адміністративний захист прав інтелектуальної власності. Альтернативний (позасудовий) захист прав інтелектуальної власності</p> <p>Завдання на СРС:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Як Ви розумієте поняття «патентний тролінг». Наведіть приклади. 2. Наведіть приклади недобросовісної конкуренції у сфері інтелектуальної власності. 3. В чому полягає сутність медіації у сфері інтелектуальної власності?
<p>Тема 1.3. Неюрисдикційна форма захисту прав інтелектуальної власності (1 год.)</p> <p>Поняття самозахисту у сфері інтелектуальної власності. Способи самозахисту у сфері інтелектуальної власності.</p> <p>Завдання на СРС:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Порівняйте поняття «альтернативний (позасудовий) захист прав інтелектуальної власності» та «неюрисдикційна форма захисту прав інтелектуальної власності».
<p>Тема 2.1. Захист прав інтелектуальної власності на об'єкти авторського права та суміжних прав (2 год.)</p> <p>Поняття авторського права, види об'єктів авторського права. Твори, що не охороняються як об'єкти авторського права. Виникнення авторського права. Критерії (умови) надання правової охорони творам. Суб'єкти авторського права та зміст їх прав.</p> <p>Поняття суміжних прав, їх особливості, підстави виникнення, умови охорони, строки чинності майнових прав Суб'єкти суміжних прав та зміст їх прав.</p> <p>Порушення авторського права та суміжних прав. Порядок захисту авторського права та суміжних прав. Способи цивільно-правового захисту авторського права і суміжних прав. Способи забезпечення позову у справах про порушення авторського права і суміжних прав.</p>

Завдання на СРС:

1. Порядок припинення порушень авторського права і (або) суміжних прав з використанням мережі Інтернет. Зобов'язання постачальників послуг хостингу щодо забезпечення захисту авторського права і (або) суміжних прав з використанням мережі Інтернет

Тема 2.2. Захист прав інтелектуальної власності на об'єкти патентного права та промислові зразки (2 год.)

Загальна характеристика об'єктів патентного права. Відмежування промислових зразків від об'єктів патентного права. Умови правової охорони винаходів, корисних моделей та промислових зразків.

Суб'єкти права на винаходи, корисні моделі та промислові зразки.

Порушення прав автора на винаходи, корисні моделі. Порушення прав на зареєстровані та незареєстровані промислові зразки. Способи захисту прав на винаходи, корисні моделі та промислові зразки.

Завдання на СРС:

Порушення умов договору щодо прав інтелектуальної власності на винаходи, корисні моделі та промислові зразки.

Тема 2.3. Захист прав інтелектуальної власності на торговельні марки (2 год.)

Торговельна марка: поняття, види. Охоронний документ. Умови правової охорони торговельних марок. Позначення, які не охороняються як торговельні марки. Суб'єкти права на торговельну марку та зміст їх прав. Припинення дії свідоцтва на торговельну марку та визнання його недійсним.

Порушення прав на торговельну марку. Способи захисту прав на торговельну марку.

Завдання на СРС:

Як Ви розумієте поняття «право повторної реєстрації торговельної марки»? Наведіть приклади.

Тема 2.4. Захист прав інтелектуальної власності на комерційні найменування та географічні зазначення (2 год.)

Правова охорона географічних зазначень та комерційних найменувань. Порушення прав на географічні зазначення. Порушення і захист прав на комерційні найменування. Способи захисту прав.

Завдання на СРС:

Чи правомірне існування різних суб'єктів господарювання з однаковими комерційними найменуваннями. Відповідь обґрунтуйте. Наведіть приклади.

Тема 2.5. Захист прав інтелектуальної власності на комерційну таємницю та ноу-хау (2 год.)

Порушення прав на комерційну таємницю. Порушення прав на ноу-хау. Способи захисту прав.

Завдання на СРС:

Наведіть порівняльну характеристику поняттям «комерційна таємниця» та «ноу-хау».

Семінарські (практичні) заняття**Денна форма навчання****Назва теми заняття та перелік основних питань (перелік дидактичного забезпечення, питання для поточного контролю та завдання на СРС)****Тема 1. 1 Основи інтелектуальної власності та захисту прав інтелектуальної власності (4 год.)****Практичне заняття 1 (2 год.)**

1. Поняття права інтелектуальної власності.
2. Система об'єктів права інтелектуальної власності, критерії їх охорони, строки чинності майнових прав інтелектуальної власності.

Навчальні матеріали та ресурси:**Нормативно-правові акти:**

Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (Глава 35).

Базова література:

Інтелектуальна власність та патентознавство: підручник/ за ред. проф. Цибульова П.М. та доц. Ромашко А.С. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2021. (Тема 3). С. 56-61.

Завдання для поточного контролю:

1. Роль інтелектуальної власності у розвитку суспільства.
2. В чому відмінність об'єктів патентного права від наукових відкриттів?

Завдання на СРС:

Як Ви розумієте поняття «інтелектуальна власність» та «творча діяльність»? Чи є ці поняття тотожними? Відповідь обґрунтуйте та наведіть приклади.

Тема 1. 1 Основи інтелектуальної власності та захисту прав інтелектуальної власності (4 год.)**Практичне заняття 2 (2 год.)**

1. Охоронні та реєстраційні документи у сфері інтелектуальної власності.
2. Суб'єкти права інтелектуальної власності та зміст їх прав.
3. Загальні положення про захист прав інтелектуальної власності.

Навчальні матеріали та ресурси:**Нормативно-правові акти:**

Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (Глава 35).

Базова література:

Інтелектуальна власність та патентознавство: підручник/ за ред. проф. Цибульова П.М. та доц. Ромашко А.С. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2021. (Тема 3). С. 56-61.

Завдання для поточного контролю:

1. Чому юридична особа не може бути автором результату інтелектуальної, творчої діяльності?
2. В чому важливість запобігання загрозам порушення прав інтелектуальної власності?

Завдання на СРС: Як Ви розумієте поняття «охорона права» та «захист прав». Чи є ці поняття тотожними? Відповідь обґрунтуйте та наведіть приклади.

Тема 1. 2. Юрисдикційна форма захисту прав інтелектуальної власності (2 год.)**Частина 1. Практичне заняття 3**

1. Загальні положення про адміністративний захист прав інтелектуальної власності.
2. Захист прав інтелектуальної власності Антимонопольним комітетом України.
3. Діяльність Державної митної служби України.
4. Захист прав інтелектуальної власності Апеляційною палатою Національного органу інтелектуальної власності.

Навчальні матеріали та ресурси:**Нормативно-правові акти:**

Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (Глава 35).

Базова література:

Інтелектуальна власність та патентознавство: підручник/ за ред. проф. Цибульова П.М. та доц. Ромашко А.С. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2021. (Тема 3). С. 61-77.

Завдання для поточного контролю:

1. Захист прав інтелектуальної власності від недобросовісної конкуренції.
2. Захист прав інтелектуальної власності на митному кордоні.
3. Діяльність Апеляційної палати Національного органу інтелектуальної власності.

Завдання на СРС:

1. Як Ви розумієте поняття «патентний тролінг». Наведіть приклади.

2. Наведіть приклади недобросовісної конкуренції у сфері інтелектуальної власності.

Тема 1. 2. Юрисдикційна форма захисту прав інтелектуальної власності (1 год.)

Частина 2. Практичне заняття 4

1. Судовий захист прав інтелектуальної власності.
2. Основні способи захисту.
3. Альтернативний (позасудовий) захист прав інтелектуальної власності

Навчальні матеріали та ресурси:

Нормативно-правові акти:

Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (Глава 35).

Базова література:

Інтелектуальна власність та патентознавство: підручник/ за ред. проф. Цибульова П.М. та доц. Ромашко А.С. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2021. (Тема 3). С. 61-77.

Завдання для поточного контролю:

1. В яких порядках здійснюється судовий захист прав інтелектуальної власності?
2. Загальна характеристика захисту прав інтелектуальної власності судами загальної юрисдикції у порядку цивільного, господарського, адміністративного і кримінального судочинства.
3. Способи судового захисту прав інтелектуальної власності. Загальні способи захисту. Спеціальні способи захисту прав інтелектуальної власності.
4. Позасудові способи захисту прав інтелектуальної власності.

Завдання на СРС:

В чому полягає сутність медіації у сфері інтелектуальної власності?

Тема 1.3. Неюрисдикційна форма захисту прав інтелектуальної власності (1 год.)

Практичне заняття 4

1. Поняття самозахисту у сфері інтелектуальної власності.
2. Способи самозахисту у сфері інтелектуальної власності.

Навчальні матеріали та ресурси:

Нормативно-правові акти:

Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (Глава 35).

Базова література:

Інтелектуальна власність та патентознавство: підручник/ за ред. проф. Цибульова П.М. та доц. Ромашко А.С. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2021. (Тема 3). С. 77-79.

Завдання для поточного контролю:

Значення неюрисдикційної форми захисту прав інтелектуальної власності.

Завдання на СРС:

1. Порівняйте поняття «альтернативний (позасудовий) захист прав інтелектуальної власності» та «неюрисдикційна форма захисту прав інтелектуальної власності».

Тема 2.1. Захист прав інтелектуальної власності на об'єкти авторського права та суміжних прав (2 год.)

Практичне заняття 5

1. Поняття авторського права, види об'єктів авторського права. Твори, що не охороняються як об'єкти авторського права. Виникнення авторського права. Критерії (умови) надання правової охорони творам. Суб'єкти авторського права та зміст їх прав.
2. Поняття суміжних прав, їх особливості, підстави виникнення, умови охорони, строки чинності майнових прав Суб'єкти суміжних прав та зміст їх прав.
3. Порухення авторського права та суміжних прав.
4. Порядок захисту авторського права та суміжних прав.
5. Способи цивільно-правового захисту авторського права і суміжних прав.
6. Способи забезпечення позову у справах про порушення авторського права і суміжних прав.

Навчальні матеріали та ресурси:

Нормативно-правові акти:

7. Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (Глава 36-37).
8. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23 грудня 1993 р. № 3792-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text>
9. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Міжнародний документ від 27.06.2014. Ратифіковано: 16.09.2014. Дата оновлення: 30.11.2015. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/984_011/page6.
10. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів від 09.09.1886 р. (доповнена Паризьким актом від 24.07.1971 р. зі змінами від 02.10.1979 р.);
11. Всесвітня конвенція про авторське право від 06.09.1952 р. (*Женевська конвенція*);
12. Договір ВОІВ про авторське право від 20.12.1996 р.;
13. Міжнародна конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення від 26.10.1961 р. (*Римська конвенція*);
14. Конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їх фонограм від 29.10. 1971 р. (*Женевська конвенція*);
15. Договір ВОІВ про виконання і фонограми від 20.12. 1996 р..

Базова література:

Право інтелектуальної власності: підручник / за заг. ред. О.І. Харитонової. Київ: Юрінком Інтер, 2019. 539 с.

Завдання для поточного контролю:

1. Поняття плагіату. Види плагіату.
2. Камкординг.
3. Кардшейрінг.

Завдання на СРС:

Порядок припинення порушень авторського права і (або) суміжних прав з використанням мережі Інтернет. Зобов'язання постачальників послуг хостингу щодо забезпечення захисту авторського права і (або) суміжних прав з використанням мережі Інтернет

Тема 2.2. Захист прав інтелектуальної власності на об'єкти патентного права та промислові зразки (2 год.)

Практичне заняття 6

1. Загальна характеристика об'єктів патентного права. Відмежування промислових зразків від об'єктів патентного права. Умови правової охорони винаходів, корисних моделей та промислових зразків.
2. Суб'єкти права на винаходи, корисні моделі та промислові зразки.
3. Порушення прав автора на винаходи, корисні моделі.
4. Порушення прав на зареєстровані та незареєстровані промислові зразки.
5. Способи захисту прав на винаходи, корисні моделі та промислові зразки.

Навчальні матеріали та ресурси:

Нормативно-правові акти:

1. Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (Глава 39).
2. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі: Закон України від 15 грудня 1993 р. № 3687-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12#Text>
3. Про охорону прав на промислові зразки: Закон України від 15 грудня 1993 р. № 3688-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3688-12#Text>
4. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Міжнародний документ від 27.06.2014. Ратифіковано: 16.09.2014. Дата оновлення: 30.11.2015. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/984_011/page6.
5. Паризька конвенція про охорону промислової власності від 20.03.1883 р.;
6. Договір про патентну кооперацію від 19.07.1970 р. (*PCT*);

7. Договір про патентне право від 01.06.2000 р. (*PLT*);
8. Гаазький Акт Гаазької угоди про міжнародну реєстрацію промислових зразків від 28.11.1960 р.;
9. Женевський Акт Гаазької угоди про міжнародну реєстрацію промислових зразків від 02.07.1999 р.

Базова література:

Право інтелектуальної власності: підручник / за заг. ред. О.І. Харитонової. Київ: Юрінком Інтер, 2019. 539 с.

Завдання для поточного контролю:

1. Види порушення прав інтелектуальної власності на винаходи, корисні моделі, зареєстровані та незареєстровані промислові зразки. Наведіть приклади.

Завдання на СРС:

Порушення умов договору щодо прав інтелектуальної власності на винаходи, корисні моделі та промислові зразки.

Тема 2.3. Захист прав інтелектуальної власності на торговельні марки (2 год.)

Практичне заняття 7

1. Торговельна марка: поняття, види. Охоронний документ.
2. Умови правової охорони торговельних марок. Позначення, які не охороняються як торговельні марки.
3. Суб'єкти права на торговельну марку та зміст їх прав.
4. Припинення дії свідоцтва на торговельну марку та визнання його недійсним.
5. Порушення права на торговельну марку.
6. Способи захисту прав на торговельну марку.

Навчальні матеріали та ресурси:

Нормативно-правові акти:

1. Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (Глава 44).
2. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг: Закон України від 15 грудня 1993 р. № 3689-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12#Text>
3. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Міжнародний документ від 27.06.2014. Ратифіковано: 16.09.2014. Дата оновлення: 30.11.2015. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/984_011/page6.
4. Паризька конвенція про охорону промислової власності від 20.03.1883 р.;
5. Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків від 14.04.1891 р.;
6. Протокол до Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків від 28.06.1989 р. (*Мадридський протокол*)

Базова література:

Право інтелектуальної власності: підручник / за заг. ред. О.І. Харитонової. Київ: Юрінком Інтер, 2019. 539 с.

Завдання для поточного контролю:

1. Наведіть приклади комплексної охорони об'єктів права інтелектуальної власності та її значення у запобіганні порушенням прав інтелектуальної власності
2. Охорона та захист прав на добре відомі торговельні марки.

Завдання на СРС:

Як Ви розумієте поняття «право повторної реєстрації торговельної марки»? Наведіть приклади.

Тема 2.4. Захист прав інтелектуальної власності на комерційні найменування та географічні зазначення (2 год.)

Практичне заняття 8

1. Правова охорона географічних зазначень та комерційних найменувань.
2. Порушення прав на географічні зазначення.
3. Порушення і захист прав на комерційні найменування.

4. Способи захисту прав.

Навчальні матеріали та ресурси:

Нормативно-правові акти:

1. Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (Глава 43, 45).
2. Про правову охорону географічних зазначень: Закон України від 16 червня 1999 р. № 752-XIV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/752-14>
3. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Міжнародний документ від 27.06.2014. Ратифіковано: 16.09.2014. Дата оновлення: 30.11.2015. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/984_011/page6.
4. Паризька конвенція про охорону промислової власності від 20.03.1883 р.;
5. Лісабонська угода про захист зазначень місця походження виробів та їх міжнародної реєстрації від 31.10.1958 р.;
6. Мадридська угода про санкції за неправдиві та неправильні позначення походження виробів від 14.04.1891 р.

Базова література:

Право інтелектуальної власності: підручник / за заг. ред. О.І. Харитонові. Київ: Юрінком Інтер, 2019. 539 с.

Завдання для поточного контролю:

1. Чи є неправомірним виготовлення сиру «Рокфор» в Україні? Відповідь обґрунтуйте.
2. Яким чином комерційне найменування відрізняється від торговельної марки?
3. Виникнення та припинення права на комерційне найменування.
4. Зміст та специфіка права на комерційне найменування.
5. Як можна довести наявність в особи комерційного найменування?

Завдання на СРС:

Чи правомірне існування різних суб'єктів господарювання з однаковими комерційними найменуваннями. Відповідь обґрунтуйте. Наведіть приклади.

Тема 2.5. Захист прав інтелектуальної власності на комерційну таємницю та ноу-хау (2 год.)

Практичне заняття 9

1. Порушення прав на комерційну таємницю.
2. Порушення прав на ноу-хау.
3. Способи захисту прав.

Навчальні матеріали та ресурси:

Нормативно-правові акти:

1. Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (Глава 46).
2. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Міжнародний документ від 27.06.2014. Ратифіковано: 16.09.2014. Дата оновлення: 30.11.2015. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/984_011/page6.
3. Паризька конвенція про охорону промислової власності від 20.03.1883 р.;
4. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності від 15.04.1994 року (*Угода TRIPS*).

Базова література:

Право інтелектуальної власності: підручник / за заг. ред. О.І. Харитонові. Київ: Юрінком Інтер, 2019. 539 с.

Завдання для поточного контролю:

1. Яким чином ноу-хау відрізняється від винаходу?
2. Наведіть механізм охорони права на ноу-хау.
3. Чому ноу-хау та комерційна таємниця не підлягають державній реєстрації?

Завдання на СРС:

Наведіть порівняльну характеристику поняттям «комерційна таємниця» та «ноу-хау».

Заочна форма навчання**Назва теми лекції та перелік основних питань
(завдання на СРС)****Тема 1. 1 Основи інтелектуальної власності та захисту прав інтелектуальної власності (1 год.)**

Поняття права інтелектуальної власності. Суб'єкти права інтелектуальної власності та зміст їх прав. Система об'єктів права інтелектуальної власності, критерії їх охорони, строки чинності майнових прав інтелектуальної власності. Охоронні та реєстраційні документи у сфері інтелектуальної власності. Загальні положення про захист прав інтелектуальної власності.

Завдання на СРС:

1. Як Ви розумієте поняття «інтелектуальна власність» та «творча діяльність»? Чи є ці поняття тотожними? Відповідь обґрунтуйте та наведіть приклади.
2. Як Ви розумієте поняття «охорона права» та «захист прав». Чи є ці поняття тотожними? Відповідь обґрунтуйте та наведіть приклади.

Тема 1. 2. Юрисдикційна форма захисту прав інтелектуальної власності (1 год.)

Судовий захист прав інтелектуальної власності. Основні способи захисту. Адміністративний захист прав інтелектуальної власності. Альтернативний (позасудовий) захист прав інтелектуальної власності

Завдання на СРС:

1. Як Ви розумієте поняття «патентний тролінг». Наведіть приклади.
2. Наведіть приклади недобросовісної конкуренції у сфері інтелектуальної власності.
3. В чому полягає сутність медіації у сфері інтелектуальної власності?

Тема 1.3. Неюрисдикційна форма захисту прав інтелектуальної власності (1 год.)

Поняття самозахисту у сфері інтелектуальної власності. Способи самозахисту у сфері інтелектуальної власності.

Завдання на СРС:

Порівняйте поняття «альтернативний (позасудовий) захист прав інтелектуальної власності» та «неюрисдикційна форма захисту прав інтелектуальної власності».

Тема 2.1. Захист прав інтелектуальної власності на об'єкти авторського права та суміжних прав (1 год.)

Поняття авторського права, види об'єктів авторського права. Твори, що не охороняються як об'єкти авторського права. Виникнення авторського права. Критерії (умови) надання правової охорони творам. Суб'єкти авторського права та зміст їх прав.

Поняття суміжних прав, їх особливості, підстави виникнення, умови охорони, строки чинності майнових прав Суб'єкти суміжних прав та зміст їх прав.

Порушення авторського права та суміжних прав. Порядок захисту авторського права та суміжних прав. Способи цивільно-правового захисту авторського права і суміжних прав. Способи забезпечення позову у справах про порушення авторського права і суміжних прав.

Завдання на СРС:

Порядок припинення порушень авторського права і (або) суміжних прав з використанням мережі Інтернет. Зобов'язання постачальників послуг хостингу щодо забезпечення захисту авторського права і (або) суміжних прав з використанням мережі Інтернет

Тема 2.2. Захист прав інтелектуальної власності на об'єкти патентного права та промислові зразки (1 год.)

Загальна характеристика об'єктів патентного права. Відмежування промислових зразків від об'єктів патентного права. Умови правової охорони винаходів, корисних моделей та промислових зразків.

Суб'єкти права на винаходи, корисні моделі та промислові зразки.

Порушення прав автора на винаходи, корисні моделі. Порушення прав на зареєстровані та незареєстровані промислові зразки. Способи захисту прав на винаходи, корисні моделі та промислові

зразки.

Завдання на СРС:

Порушення умов договору щодо прав інтелектуальної власності на винаходи, корисні моделі та промислові зразки.

Тема 2.3. Захист прав інтелектуальної власності на торговельні марки (1 год.)

Торговельна марка: поняття, види. Охоронний документ. Умови правової охорони торговельних марок. Позначення, які не охороняються як торговельні марки. Суб'єкти права на торговельну марку та зміст їх прав. Припинення дії свідоцтва на торговельну марку та визнання його недійсним.

Порушення прав на торговельну марку. Способи захисту прав на торговельну марку.

Завдання на СРС:

Як Ви розумієте поняття «право повторної реєстрації торговельної марки»? Наведіть приклади.

Семінарські (практичні) заняття

Заочна форма навчання

Назва теми заняття та перелік основних питань (перелік дидактичного забезпечення, питання для поточного контролю та завдання на СРС)

Практичне заняття:

Тема 2.2. Захист прав інтелектуальної власності на об'єкти патентного права та промислові зразки (1 год.).

Тема 2.3. Захист прав інтелектуальної власності на торговельні марки (1 год.)

Питання для обговорення:

1. Загальна характеристика об'єктів патентного права. Відмежування промислових зразків від об'єктів патентного права. Умови правової охорони винаходів, корисних моделей та промислових зразків. Суб'єкти права на винаходи, корисні моделі та промислові зразки.
2. Порушення прав автора на винаходи, корисні моделі. Порушення прав на зареєстровані та незареєстровані промислові зразки. Способи захисту прав на винаходи, корисні моделі та промислові зразки.
3. Торговельна марка: поняття, види. Охоронний документ. Умови правової охорони торговельних марок. Позначення, які не охороняються як торговельні марки. Суб'єкти права на торговельну марку та зміст їх прав. Припинення дії свідоцтва на торговельну марку та визнання його недійсним.
4. Порушення права на торговельну марку. Способи захисту прав на торговельну марку.

Навчальні матеріали та ресурси:

Нормативно-правові акти:

1. Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (Глава 39, 44).
2. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі: Закон України від 15 грудня 1993 р. № 3687-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12#Text>
3. Про охорону прав на промислові зразки: Закон України від 15 грудня 1993 р. № 3688-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3688-12#Text>
4. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг: Закон України від 15 грудня 1993 р. № 3689-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12#Text>
5. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Міжнародний документ від 27.06.2014. Ратифіковано: 16.09.2014. Дата оновлення: 30.11.2015. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/984_011/page6.
6. Паризька конвенція про охорону промислової власності від 20.03.1883 р.;
7. Договір про патентну кооперацію від 19.07.1970 р. (PCT);
8. Договір про патентне право від 01.06.2000 р. (PLT);
9. Гаазький Акт Гаазької угоди про міжнародну реєстрацію промислових зразків від 28.11.1960 р.;
10. Женевський Акт Гаазької угоди про міжнародну реєстрацію промислових зразків від 02.07.1999 р.
11. Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків від 14.04.1891 р.;

12. Протокол до Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків від 28.06.1989 р.
(Мадридський протокол)

Базова література:

Право інтелектуальної власності: підручник / за заг. ред. О.І. Харитонової. Київ: Юрінком Інтер, 2019. 539 с.

Завдання для поточного контролю:

1. Види порушення прав інтелектуальної власності на винаходи, корисні моделі, зареєстровані та незареєстровані промислові зразки. Наведіть приклади.
2. Наведіть приклади комплексної охорони об'єктів права інтелектуальної власності та її значення у запобіганні порушенням прав інтелектуальної власності
3. Охорона та захист прав на добре відомі торговельні марки.

Завдання на СРС:

1. Порушення умов договору щодо прав інтелектуальної власності на винаходи, корисні моделі та промислові зразки.
2. Ви розумієте поняття «право повторної реєстрації торговельної марки»? Наведіть приклади.

6. Самостійна робота студента

До самостійної роботи студентів включається підготовка до аудиторних занять шляхом опанування матеріалів лекцій, вивчення базової, додаткової літератури та законодавства, а також ознайомлення з судовою практикою, вирішення правових кейсів, практичних задач.

Тема/питання, що виноситься на самостійне опрацювання	Кількість годин (денна/заочна)
Тема 1. 1 Основи інтелектуальної власності та захисту прав інтелектуальної власності Завдання на СРС: <ol style="list-style-type: none"> 1. Як Ви розумієте поняття «інтелектуальна власність» та «творча діяльність»? Чи є ці поняття тотожними? Відповідь обґрунтуйте та наведіть приклади. 2. Як Ви розумієте поняття «охорона права» та «захист прав». Чи є ці поняття тотожними? Відповідь обґрунтуйте та наведіть приклади.	2/6
Тема 1. 2. Юрисдикційна форма захисту прав інтелектуальної власності Завдання на СРС: <ol style="list-style-type: none"> 1. Як Ви розумієте поняття «патентний тролінг». Наведіть приклади. 2. Наведіть приклади недобросовісної конкуренції у сфері інтелектуальної власності. 3. В чому полягає сутність медіації у сфері інтелектуальної власності?	4/7
Тема 1.3. Неюрисдикційна форма захисту прав інтелектуальної власності Завдання на СРС: Порівняйте поняття «альтернативний (позасудовий) захист прав інтелектуальної власності» та «неюрисдикційна форма захисту прав інтелектуальної власності».	2/7
Тема 2.1. Захист прав інтелектуальної власності на об'єкти авторського права та суміжних прав Завдання на СРС: Порядок припинення порушень авторського права і (або) суміжних прав з використанням мережі Інтернет. Зобов'язання постачальників послуг хостингу щодо забезпечення захисту авторського права і (або) суміжних прав з використанням	4/6

мережі Інтернет	
<p>Тема 2.2. Захист прав інтелектуальної власності на об'єкти патентного права та промислові зразки</p> <p>Завдання на СРС: Порушення умов договору щодо прав інтелектуальної власності на винаходи, корисні моделі та промислові зразки.</p>	4/7
<p>Тема 2.3. Захист прав інтелектуальної власності на торговельні марки Порушення прав на торговельну марку. Способи захисту прав на торговельну марку.</p> <p>Завдання на СРС: Як Ви розумієте поняття «право повторної реєстрації торговельної марки»? Наведіть приклади.</p>	4/7
<p>Тема 2.4. Захист прав інтелектуальної власності на комерційні найменування та географічні зазначення</p> <p>Завдання на СРС: Чи правомірне існування різних суб'єктів господарювання з однаковими комерційними найменуваннями. Відповідь обґрунтуйте. Наведіть приклади.</p>	2/6
<p>Тема 2.5. Захист прав інтелектуальної власності на комерційну таємницю та ноу-хау</p> <p>Завдання на СРС: Наведіть порівняльну характеристику поняттям «комерційна таємниця» та «ноу-хау».</p>	2/6

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Регулярне відвідування лекційних та практичних занять, ознайомлення з законодавством, іншими джерелами права є необхідною умовою успішного засвоєння навчального курсу. Під час підготовки до практичних занять, вирішення правових задач необхідним є ознайомлення з матеріалами судової практики. Активність на лекційних заняттях вітається. На лекціях викладач може залучати студентів до правової дискусії з проблемних питань навчальної дисципліни. У випадку виникнення запитань стосовно навчальної дисципліни, студент може на лекції їх уточнити з метою подальшого ефективного засвоєння навчального матеріалу. Активність студентів на практичних заняттях є обов'язковою. Особливо активні студенти заохочуються додатковими балами. На практичних заняттях обговорюються правові задачі (ситуації), узагальнюється вивчений матеріал. Якщо студент не був присутнім на практичному занятті, студент може набрати бали з пропущеної теми шляхом виконання онлайн тесту (доступ до тесту надає викладач/розміщено в Classroom) та вирішення правових задач (шляхом надсилання роботи на електронну пошту викладача)/вирішення індивідуальних завдань, розміщених в Classroom.

Політика університету

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code> (інша необхідна інформація стосовно академічної доброчесності).

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Денна форма навчання

1) Поточний контроль: експрес-опитування за темою заняття, обговорення правових кейсів, тестування, модульна контрольна робота

Рейтинг студента складається з балів, що отримуються за:

- 1) експрес-опитування за темою заняття, обговорення правових кейсів, вирішення практичних завдань та доповнення відповідей інших студентів у процесі дискусії на практичних заняттях (до 5 балів за 1 практичне заняття) (у випадку неможливості приєднання на практичне заняття студент може набрати бали шляхом виконання індивідуального завдання, розміщеного в Classroom);
- 2) виконання тестових завдань онлайн (до 5 балів за 1 практичне заняття).
Загальний бал за 1 практичне заняття – до 10 балів.
- 3) модульна контрольна робота (МКР) – до 20 балів.

Система рейтингових (вагових) балів та критерії оцінювання:

Робота на практичних заняттях:

1. експрес-опитування за темою заняття, обговорення правових кейсів, доповіді, відповіді, вирішення завдань та доповнення відповідей інших студентів у процесі дискусії на практичних заняттях (до 5 балів). Всього передбачено 9 практичних занять. Допускається активність на 7 практичних заняттях (студенти, які не мають можливості приєднання на заняття можуть отримати бали за активність шляхом виконання індивідуальних завдань, розміщених в Classroom. Всього розміщено 7 індивідуальних завдань з 7 тем). За активність протягом семестру на практичних заняттях можна отримати **до 35 балів**.

активна робота студента на занятті; ґрунтовне розуміння навчального матеріалу, надання повної і аргументованої, логічно викладеної відповіді, висловлення власної позиції з дискусійних питань або повністю правильне вирішення завдань з відповідним обґрунтуванням, у поєднанні зі слухними доповненнями відповідей інших студентів у процесі дискусії; аналіз судової практики, законодавства, правової доктрини	5
активна робота студента на занятті; глибоке розуміння навчального матеріалу, надання правильних відповідей або правильне вирішення завдань, проте виникають незначні труднощі з обґрунтуванням своєї позиції	4
активна робота студента на занятті; розуміння навчального матеріалу, надання правильних відповідей або правильне вирішення завдань з незначними неточностями	3
студент правильно відповів на запитання, розуміє навчальний матеріал, але проявляє пасивність на занятті, не приймає участі в обговоренні правових кейсів, в дискусіях	2
студент ознайомився з навчальним матеріалом, його відтворює, але не може пояснити свою відповідь та має труднощі з розумінням матеріалу, проявляє пасивність на занятті, не приймає участі в обговоренні правових кейсів, в дискусіях	1

2. виконання тестових завдань онлайн (до 5 балів). Всього – 9 практичних занять. За семестр за вирішення тестових завдань можна отримати **до 45 балів**. У випадку, якщо студент набирає за тестування недостатню кількість балів, він може додатково виконати правові задачі та надіслати їх на перевірку викладачу.

3. За виконання модульної контрольної роботи у формі онлайн тесту можна отримати **до 20 балів**. МКР містить 20 питань, за кожну правильну відповідь 1 бал.

Якщо студент не був присутнім на практичному занятті, студент може набрати бали з пропущеної теми шляхом виконання онлайн тесту (доступ до тесту надає викладач/розміщено в Classroom) та вирішення правових задач (шляхом надсилання роботи на електронну пошту викладача)/вирішення індивідуальних завдань, розміщених в Classroom.

2) Календарний контроль: здійснюється двічі на семестр як моніторинг поточного стану виконання вимог силабусу.

Критерій	Перший	Другий
Термін	8-й тиждень	14-й тиждень
Умови отримання позитивного результату	якщо поточний рейтинговий бал складає не менше 50% від максимально можливого на момент календарного контролю	якщо поточний рейтинговий бал складає не менше 50% від максимально можливого на момент календарного контролю

3) Семестровий контроль: залік

Умови допуску до семестрового контролю: активність на практичних заняттях, відпрацювання пропущених практичних занять, участь в обговоренні кейсів, виконання тестів, правових задач тощо дозволяє отримати автоматичну оцінку, якщо кількість балів складає 60 і більше. У випадку меншої кількості балів, необхідно виконати завдання чи додаткові задачі з тих тем, з яких недостатня кількість балів. Якщо студент набрав 60 і більше балів протягом семестру, проте планує підвищити свій бал, він проходить онлайн тестування (ваговий бал до 20). Мінімальний бал для допуску до заліку – 30.

Розрахунок шкали (R) рейтингу:

Сума вагових балів контрольних заходів протягом семестру складає:

$$RD = 35 + 45 + 20 = 100 \text{ балів.}$$

Студенти, які набрали протягом семестру 60 і більше балів ($RD \geq 0,6 R$) отримують автоматичний залік відповідно до набраного рейтингу. Якщо студент набрав 60 і більше балів протягом семестру, проте планує підвищити свій бал, він проходить онлайн тестування (ваговий бал до 20).

Студенти, які набрали протягом семестру менше 60 балів ($RD < 0,6 R$):

- 30 – 59 балів – виконують заліковий тест;
- 0 – 29 балів – не допускаються до заліку, виконують завдання з тих тем, з яких недостатня кількість балів та, за умови успішного набору балів, в подальшому допускаються до заліку.

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів	Оцінка
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

Заочна форма навчання

Для студентів заочної форми навчання навчальним планом передбачено 1 практичне заняття. На практичному занятті узагальнюється вивчене, обговорюються правові кейси. Засвоєний матеріал перевіряється за допомогою тестування. За активність та тестування на практичному занятті можна отримати до 10 балів.

До початку заліково-екзаменаційної сесії студентам необхідно виконати 3 онлайн-тести (посилання на тест надає викладач напередодні відкриття тестів) за темами: 1) Захист прав інтелектуальної власності на об'єкти авторського права та суміжних прав (до 10 балів); 2) Захист прав інтелектуальної власності на об'єкти патентного права та промислові зразки (до 20 балів); 3)

Захист прав інтелектуальної власності на торговельні марки (до 20 балів). Загалом за тестування можна отримати до **50 балів**.

За залікову роботу у формі тестування можна отримати до **40 балів**.

$$RD = 10 + 50 + 40 = 100 \text{ балів.}$$

Таким чином за навчальний курс студент може набрати до 100 балів.

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Перелік питань, які виносяться на семестровий контроль:

1. Поняття права інтелектуальної власності.
2. Суб'єкти права інтелектуальної власності та зміст їх прав.
3. Система об'єктів права інтелектуальної власності, критерії їх охорони, строки чинності майнових прав інтелектуальної власності.
4. Охоронні та реєстраційні документи у сфері інтелектуальної власності.
5. Загальні положення про захист прав інтелектуальної власності.
6. Судовий захист прав інтелектуальної власності.
7. Основні способи захисту прав інтелектуальної власності.
8. Альтернативний (позасудовий) захист прав інтелектуальної власності
9. Загальні положення про адміністративний захист прав інтелектуальної власності.
10. Захист прав інтелектуальної власності Антимонопольним комітетом України.
11. Діяльність Державної митної служби України.
12. Захист прав інтелектуальної власності Апеляційною палатою Національного органу інтелектуальної власності.
13. Поняття самозахисту у сфері інтелектуальної власності.
14. Способи самозахисту у сфері інтелектуальної власності.
15. Порухення авторського права та суміжних прав.
16. Порядок захисту авторського права та суміжних прав.
17. Способи цивільно-правового захисту авторського права і суміжних прав.
18. Способи забезпечення позову у справах про порушення авторського права і суміжних прав.
19. Порухення прав автора на винаходи, корисні моделі.
20. Порухення прав на зареєстровані та незареєстровані промислові зразки.
21. Способи захисту прав на винаходи, корисні моделі та промислові зразки.
22. Порухення права на торговельну марку.
23. Способи захисту прав на торговельну марку.
24. Порухення і захист прав на комерційні найменування.
25. Порухення прав, що впливають з реєстрації географічного зазначення.
26. Способи захисту прав на комерційні найменування та географічні зазначення.
27. Порухення прав на комерційну таємницю.

28. Порушення прав на ноу-хау.
29. Способи захисту прав на комерційну таємницю.
30. Способи захисту прав на ноу-хау.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено старшим викладачем кафедри інтелектуальної власності та приватного права, к.ю.н. Дмитренко Вікторією Вікторівною

Ухвалено кафедрою інтелектуальної власності та приватного права (протокол №1 від 29 серпня 2022 року)
кафедрою високотемпературних матеріалів та порошкової металургії (протокол № 21 від 08 липня 2022 року)

Погоджено Методичною комісією факультету соціології і права (протокол № 1 від 31 серпня 2022 року)
Методичною комісією НН ІМЗ ім. С.О.Патона (протокол № 10/22 від 10 липня 2022 року)